

debitel lepo je
imeti
izbiro

telemach

Razvoj telekomunikacijskega trga v Sloveniji

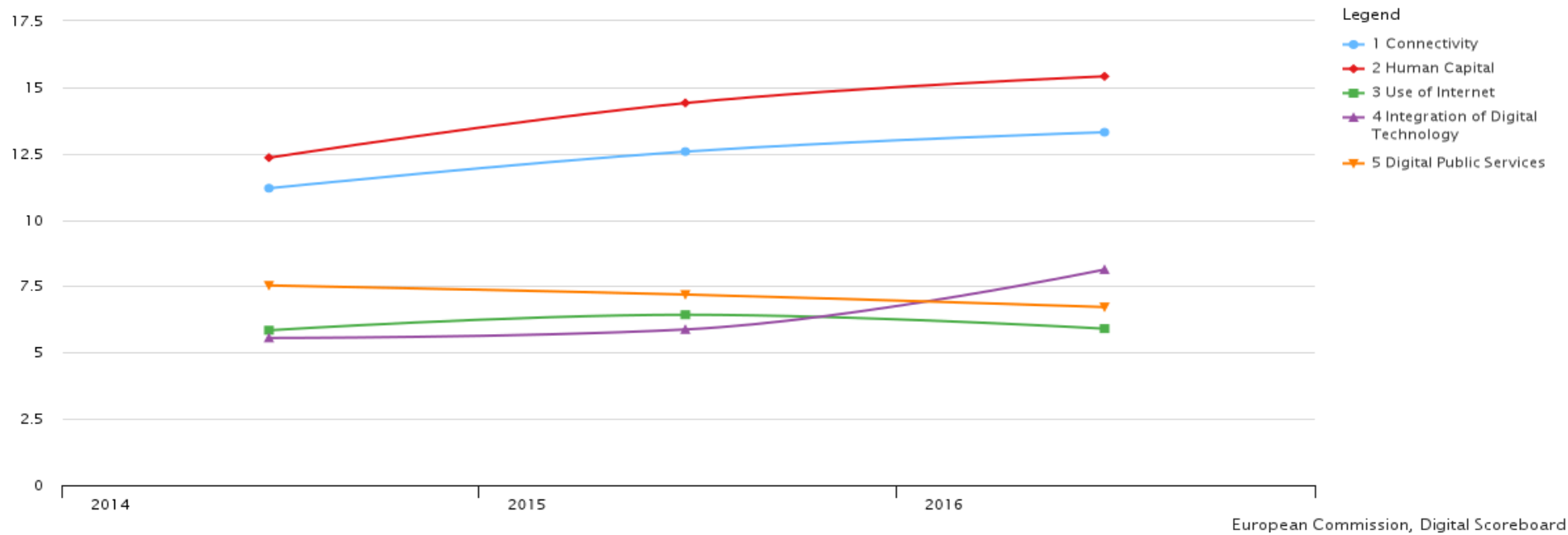
Prispevek SOEK

Delavnica o nadaljnjem razvoju in gradnji
širokopasovnih omrežij,

GZS 31.5.2016

Doseganje ciljev Digitalne agende

Digital Economy and Society Index, by Main Dimensions of the DESI

Tržna razmerja v telekomunikacijah

Končni uporabnik:

- Kupna moč
- Znanje (uporaba)
- Izbira (konkurenca)
- Možnost dostopa do omrežja
- Možnost dostopa do vsebin

Operaterji:

- Zagotavljanje dostopa do omrežja
- Zagotavljanje dostopa do vsebin
- Spremljanje nakupnih navad
- Spremljanje nakupnih zmožnosti
- Prilagajanje ponudbe glede na navade in zmožnosti

Država:

- Zagotavljanje kupne moči
- Zagotavljanje javnih e- vsebin (zdravje, uprava, izobraževanje...)
- Zagotavljanje omrežja tam, kjer NI privatnih investicij
- Odpravljanje administrativnih ovir za pospeševanje investicij

Časovnica

29. 8. 2014	Javna razprava izhodišč Strategije s področja informacijske družbe in elektronskih komunikacij
6. 3. 2015	Poziv za pripombe na osnutke strategij DIGITALNA SLOVENIJA 2020
5. 5. 2015	Posvet o strateških dokumentih Digitalne Slovenije 2020
8. 9. 2015	Predlog strateških dokumentov posredovan v medresorsko usklajevanje
18. 11. 2015	Predstavitvev kompromisnega predloga Načrta NGN
24. 11. 2015	Predstavitvev strokovnih podlag za učinkovito vlaganje v NGA omrežja v Republiki Sloveniji
22. 12. 2015	Delavnica Vloga mobilnih tehnologij pri doseganju ciljev Digitalne agende za Evropo
26.2.2016	Objava sprejetega dokumenta: Strategija kibernetске varnosti
10.3.2016	Objava sprejetega dokumenta: Digitalna Slovenija 2020 – Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020 Objava sprejetega dokumenta: Načrt razvoja omrežij naslednje generacije do leta 2020
20.5.2016	Objava javnega poziva za izkaz tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij (1 mesec)

Level playing field - izhodišča

- Operaterji stremimo k gradnji omrežij, saj si s tem zagotovimo dostop do končnih uporabnikov.
- Na trgu se dogaja konkurenčen boj z investicijami v omrežje.
- Investitorji potrebujemo stabilno in predvidljivo okolje, saj gre za dolgoročne investicije s stabilnim donosom.
- **DRŽAVNA POMOČ MORA PRIVATNE INVESTICIJE DOPOLNJEVATI, NE PA JIH NADOMEŠČATI.**
- Tržni interes pomeni, da ima operater na določenem območju interes za gradnjo priključkov, ker vidi, da si bo svojo investicijo lahko povrnil brez intervencije javnih sredstev, to pomeni, da lahko predvidi tudi uporabo zgrajenih priključkov.

Uporabili smo vse sile...

- SOEK je že od objave izhodišč (29.8.2014) dalje opozarjal na nevzdržno strategijo glede gradnje omrežij.
- Na posvetu 5.5.2015 je bilo dogovorjeno, da AKOS pripravi vzdržen investicijski model, temelječ na inženirskem in ekonometričnem znanju.
- 24.11.2015 je AKOS predstavil **Strokovne podlage za učinkovito vlaganje v NGA omrežja v Republiki Sloveniji. Ali so bile strokovne podlage dejansko v celoti upoštevane?**

... pa nas DID še vedno ne posluša!

Kljub temu je MIZŠ (DID) 10.3.2016 objavil Načrt razvoja omrežij naslednje generacije do leta 2020, kjer do 2020 namerava:

„do leta 2020 vsem gospodinjstvom v državi zagotoviti visokohitrostni dostop do interneta. Ob upoštevanju redke in razpršene poseljenosti podeželskih področij, omejitev razpoložljivih tehnologij in z njimi povezanih stroškov gradnje širokopasovne infrastrukture to pomeni 96 % gospodinjstvom zagotoviti vsaj 100 Mb/s, ostalim pa dostop z najmanj 30 Mb/s.“

Pa vendar ne pozabimo:

Danes smo 31.5.2016...

Na voljo je 72 mio € javnih sredstev...

Junkerjev sklad so komercialni krediti...

Tržni interes

„Za testiranje tržnega interesa je v geografskem segmentu goste poseljenosti ostalo 321.758 gospodinjstev in v geografskem segmentu redke poseljenosti 32.590 gospodinjstev.“

Ali bo to zbiranje tržnega interesa podlaga za uporabo javnih sredstev tudi na GOSTO POSELJENIH PODROČJIH?

Pri preverbi baze pobiranja tržnega interesa, smo ugotovili, da baza ni usklajena z bazo OPT. Operaterji se moramo izjasniti za tržni interes tudi na naslovih, ki so že pokriti s 100 Mbit/s (in vpisani v bazo OPT)!!!

Navodila za zbiranje tržnega interesa

- So v prvi vrsti nejasna in pomanjkljiva
- Izražamo interes za gradnjo že zgrajenih priključkov. Poleg tega DID pri zbiranju komercialnega interesa ni upošteval preteklih investicij in obveznosti večfrekvenčne dražbe.
- Zahtevani tehnični pogoji za zagotavljanje 100 Mbit/s in 30 Mbit/s 24/7/365 predstavljajo politični cilj in bi morali biti bolje opredeljeni že ob izražanju tržnega interesa.
- Napovedan je podpis sporazuma med operaterji in državo, katerega vsebine do današnjega dneva ne poznamo.

Navodila za zbiranje tržnega interesa

- Koncentracijske točke: na podlagi česa je določen polmer 1,4 km? AKOS strokovne podlage so namreč predvidevale tehnološko nevtralne in strokovno podkrepljene rešitve, ki so bile v tem primeru vzete iz konteksta.
- Niso jasni roki za izgradnjo infrastrukture (3 leta od kdaj)
- Katere podatke je potrebno predložiti v poslovne načrte, ali je to pričakovano na ravni gospodinjstva oziroma OPT?
- Iz dokumenta ni jasne ločitve, kdaj se kot merilo investicije uporablja gospodinjstvo in kdaj priključna točka.

Navodila za zbiranje tržnega interesa

- Lahko vodijo k neracionalni porabi zasebnih in javnih sredstev.
- So neusklajena z ZEKom-1 in dokumenti EK.
- V trenutni obliki lahko povzročijo škodo prebivalcem Republike Slovenije zaradi neenakovredne, ponekod diskriminatorne obravnave.
- **Izkaz tržnega interesa s strani investitorja je nepreklicen, za neizvajanje pogodbenih določb je zagrožena visoka kazen.**
- **Država nikjer ne obveže, da bo zasebnemu investitorju dejansko pomagala (služnosti, soglasja), da doseže svojo obveznost in hkrati doseganje strateških ciljev Republike Slovenije.**

Navodila za zbiranje tržnega interesa

Vprašanje za AVK:

Področja, kjer se bomo pri interesu investitorji medsebojno prekrivali. Nikjer ni določen ne časovni rok, ne način, ne izhodišča, ne enaka obravnava operaterjev, ki se bodo potegovali za gradnjo.

V skrajnem primeru lahko pride do tega, bo infrastruktura nekje podvojena ali potrojena, na drugi strani pa bodo območja ostala brez infrastrukture. Navodilo predvideva, da se operaterji sami medsebojno dogovorimo o tem, kje bomo investirali!

Ali je DID ta vidik morebitne kršitve konkurenčne zakonodaje preveril in upošteval?

Kaj predlagamo:

- **Preklic poziva.** Postavitev jasnih izhodišč in meril, ter nujna predhodna javna obravnava pred novim razpisom. Gre namreč za milijonske investicije in obveznosti operaterjev, ki jih ne moremo in želimo vezati na tako ohlapna, nejasna in nedoločena izhodišča in pravila.
- **Nujno je potrebno upoštevati podatke mapiranja, torej bazo OPT pri GURS in izločiti že pokrite naslove.**
- Implementacijo [Direktive 2014/61/EU](#) (Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti), ki bi morala stopiti v veljavo že s **1.7.2016** in bi omogočila:
 - Enotno informacijsko točko, katera bi lahko služila tudi kot sistem za zbiranje tržnega interesa.
 - Jasna in nedvoumna pravila o skupni gradnji in skupni uporabi.
 - Izogib kazni (infringement) Evropske komisije, ki bo prišla brez predhodnega pilotnega pisma.

Kaj predlagamo:

- Izdelavo jasne strategije povpraševanja, s predhodno raziskavo potreb in želja končnih uporabnikov in jasno strategijo uveljavljanja vsebin ter njihove prepoznavnosti.
- Država naj predstavi ukrepe s katerimi namerava spodbujati uporabo vsebin in samega interneta s čimer bo posledično povečan tržni interes za uporabo storitev in posledično interes investitorjev za vlaganja v širokopasovna omrežja.
- Jasno in nedvoumno poročanje statističnih podatkov v okviru DESI indeksa.

DID naj na vsa vprašanja zainteresirane javnosti, ki pomembno vplivajo na poslovne odločitve, nedvoumno in pravočasno odgovarja.